

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ІСПАСЬКИЙ ЗЗСО І-ІІІ СТУПЕНІВ

ІМ. М. МАРФІЄВИЧА

59222 с. Іспас

Вижницького району

Чернівецької області

Тел. (3730) 2-45-40, 2-45-03

22. 12. 2021

**НАКАЗ
с. Іспас**

№ 234

***Про стан навчання учнів
з предмету основи здоров'я***

Згідно з графіком перевірки стану викладання навчальних предметів та річним планом роботи закладу на 2021/2022 навчальний рік протягом грудня адміністрацією закладу проведена перевірка стану навчання та рівня навчальних досягнень учнів з основ здоров'я.

Мета предмета «Основи здоров'я» – формування здоров'я збережувальної компетентності учнів на основі оволодіння ними знаннями про здоров'я та безпеку, практичними навичками здорового способу життя і безпечної поведінки, формування в них ціннісного ставлення до життя і здоров'я, сприяння їх фізичному, психічному, соціальному і духовному розвитку.

Здоров'язбережувальна освітня галузь у 1-4 класах реалізуються в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції через предмет «Я досліджую світ». Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей. Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

У процесі вивчення було відвідано уроки з предмету основи здоров'я (5-9 класи), проведено індивідуальні бесіди з учителем щодо питань вдосконалення освітньої та самоосвітньої роботи, вивчено рівень навчальних досягнень учнів, проаналізовано стан матеріально-технічного і

навчально-методичного забезпечення викладання предмету, рівень використання наявної бази, перевірено шкільну документацію.

2

Метою перевірки було встановлення відповідності викладання основ здоров'я в початкових класах методичним і науковим вимогам, а також виявлення шляхів поліпшення викладання даного предмета та набуття учнями глибоких знань, умінь і навичок з предмета.

У ході перевірки предмета з учителями були проведені індивідуальні бесіди, методичні консультації з питання організації роботи з учнями шестирічного віку.

Предмет викладають 15 вчителів, з яких всі мають повну вищу педагогічну освіту. Кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії» - 3(20%), «спеціаліст першої категорії» - 2(13%), «спеціаліст вищої категорії» - 10(67%). Чотири вчителі мають педагогічне звання «старший вчитель» і три – «вчитель - методист». Серед учителів, які навчають основам здоров'я, є вчителі початкових класів (12), хімії (2), психолог (1).

Викладання основ здоров'я у 1-4 класах інтегровано у курс «Я досліджую світ» здійснюють вчителі початкових класів та у 5-9 класах такі вчителі:

- Щербань Анна Василівна, освіта повна вища, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», вчитель - методист, педагогічний стаж 27 років (5-Б,В; 6-Б,В; 7-8-і та 9-А,Б класи);
- Труфин Наталія Петрівна освіта повна вища, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічний стаж 27 років, (5-А клас);
- Томащук Уляна Іванівна, освіта повна вища, кваліфікаційна категорія «спеціаліст I категорії», педагогічний стаж 17 років (6-А; 9-В класи та в дітей, які навчаються за індивідуальним навчальним планом).

За роки впровадження предмета 2 вчителів мали можливість пройти відповідну професійну підготовку на курсах при ОППОЧО і мають спеціальний сертифікат із методики основ здоров'я. Одна вчителька пройшла курси методики викладання НУШ.

З метою вивчення результативності роботи вчителів та об'єктивності у ході перевірки предмета з учителями були проведені індивідуальні бесіди.

Ефективно реалізувати основні завдання предмета в навчальному закладі неможливо без створення належної матеріально-технічної та науково-методичної бази. Аналіз матеріальної бази та матеріального забезпечення предмета показав, що підручниками з основ здоров'я учні школи забезпечені

№ з/п	Клас	Кількість учнів	Підручники	% забезпечення
1.	5	70	80	100
2.	6	62	52	83,8
3.	7	68	64	94,1

4.	8	59	62	100
5.	9	58	62	100

3

В основному навчально-матеріальна база викладання предмета в закладі недостатня.

Вчителі самостійно виготовляють необхідний дидактичний і роздатковий матеріал та обладнання для забезпечення уроків. Методичні посібники, таблиці та інші засоби навчання вони купують за власні кошти.

Комп'ютерне забезпечення викладання предмета(ноутбук) в наявності тільки у Труфин Н.П., у Щербань А.В. та Томащук У.І. власні ноутбуки, які можна підключати до мережі Інтернет, що дає можливість створювати певні проєкти, здійснювати перевірку знань за допомогою певних програм.

Кабінету основ здоров'я немає. Уроки основ здоров'я проходять в різних кабінетах у зв'язку із карантинними обмеженням, але вчителі намагаються використовувати інформацію створених куточків здоров'я. Використовують на уроках презентації на власних ноутбук та зразки гігієнічних засобів, малюнки, таблиці, які виготовляють за допомогою мережі Інтернет.

У навчальному закладів класах та в коридорах оформлені «Куточкиздоров'я», в яких розміщені матеріали з питань профілактики наркоманії, СНІДу, режим дня, правила гігієни, телефонії екстрених служб, правила запам'ятовування.

Аналіз показав, що вчителі ознайомлені з навчальною програмою, методичними рекомендаціями щодо викладання основ здоров'я у поточному навчальному році, інструкціями щодо оцінювання навчальних досягнень учнів з предмета. Програма з предмета виконується в повному обсязі та своєчасно згідно з календарними планами вчителів.

Календарні плани складені:

для 1-4 класу – за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (під керівництвом О.Я.Савченко), затвердженою наказом МОН № 268 від 21.03.2018р.;

для 5-9-х класів складені за навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я (зі змінами), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017 року.

Класні журнали ведуться згідно Інструкції щодо заповнення Класного журналу для 1-4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 813 від 13.07.2021 року, 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 496 від 03.06.2008 року. Учителі предмета «Основи здоров'я» виконують навчальну програму.

Наслідки вивчення роботи вчителів, аналіз успішності учнів з предмета показали, що педагоги демонструють достатній рівень викладання основ

здоров'я, забезпечують засвоєння учнями навчального матеріалу, формування й розвитку в них навичок безпечної для особистого здоров'я та здоров'я оточуючих поведінки, виховують в них свідоме ставлення до власного здоров'я, формують здоровий спосіб життя.

Основні завдання, які ставлять перед собою вчителі:

4

- формування в здобувачів освіти знань про здоров'я, здоровий спосіб життя, безпечну поведінку, взаємозв'язку організму людини із природним, техногенним і соціальним оточенням;
- розвиток в здобувачів освіти мотивації дбайливого ставлення до власного здоров'я, удосконалення фізичних, соціальних, психічних і духовних його чинників;
- виховання в учнів здобувачів освіти потреби у здоров'ї, що є важливою життєвою цінністю, свідомого прагнення до ведення здорового способу життя;

- розвиток умінь самостійно приймати рішення щодо власних вчинків.

Перевіркою встановлено, що вчителі проводять уроки на достатньому рівні. Під час уроків використовують репродуктивні, пошукові, словесно-дослідницькі методи роботи. Застосовують фронтальні, групові, парні форми роботи, намагаються залучаючи дороботивсіхучнівкласу.

Учителі основ здоров'я в процесі проведення уроків застосовують сучасні інноваційні технології, дидактичні ігри, нестандартні уроки (уроки-тренінги, уроки-конференції, уроки-диспути, уроки-практикуми).

Уроки основ здоров'я специфічні, тому вчителі намагаються побудувати їх нестандартно, цікаво. На кожному уроці вчителі використовують елементи тренінгу, практичні вправи, рольові ігри, моделювання ситуацій. Такий діяльнісний підхід забезпечує максимальне засвоєння матеріалу на практиці, збагачує зміст предмета емоційним, особистісно значимим матеріалом, створює умови для активного діалогу між часниками освітнього процесу. Заняття відзначають доступність, зрозумілість викладення нового матеріалу, але не на достатньому рівні використовуються наочності: схеми, малюнки, ілюстрації, дидактичний матеріал. На заняттях ведеться робота щодо реалізації здоров'я зберігаючої компетентності: раціонально розподілений час уроку, проведення фізкультхвилинок, які передбачені для учнів 1-4, 5-7 класів, для яких підібрані вправи, на покращення кровообігу головного мозку, на формування правильної осанки, в 8-9-х класах практично не проводяться, вправи для очей, паузи релаксації тощо.

Учитель Щербань А.В. працює не за фахом. Уроки основ здоров'я проводяться згідно з календарним та поурочним плануванням. До занять учитель готується. Матеріали уроків відповідають вимогам навчальних програм, викладаються в чіткій логічній послідовності, вчителька використовує ІКТ (власний ноутбук).

Під час вивчення системи роботи Анни Василівни встановлено, що вона обізнана із сучасними вимогами до проведення уроків, знає вимоги навчальної програми з основ здоров'я, ознайоmlена з методичними посібниками з предмету та критеріями оцінювання навчальних досягнень. Вивчення поурочних планів показує, що вчитель основ здоров'я готується до уроків та проводить їх на достатньому та високому рівнях. Зміст своєї роботи вчитель спрямовує на підготовку дитини до свідомого осмислення її поведінки в найрізноманітніших ситуаціях та у повсякденному житті,

5

формування вмінь орієнтуватися в надзвичайних ситуаціях, оцінювати їх та знаходити безпечний вихід.

Учителька будує урок так, щоб здобувача світи був активним учасником уроку на всіх його етапах, щоб панувала атмосфера доброзичливості у спілкуванні. При оцінюванні знань вчитель враховує активність, самостійність мислення, вміння робити висновки під час дискусій.

Спостереження за роботою дітей на уроках, співбесіди, проведені з ними доводять, що у більшості школярів сформовані навички здорового способу життя, догляду за тілом, попередження найпоширеніших інфекційних захворювань, травматизму, нещасних випадків, запобігання захворюванням.

Томащук Уляна Іванівна застосовує різноманітні форми і методи навчання. Прагне, щоб кожен учень був активним його учасником. Викладання цього предмету сприяло не тільки на розширення обсягу знань, його структурування, інтегрування, узагальнення, а також на постійне перетворення набутого кожним учнем суб'єктивного досвіду, формування компетенцій.

Уляна Іванівна найбільш ефективно застосовує такі методи навчання: «мозковий штурм», «мікрофон», обговорення великою групою- дискусія, робота в малих групах, «незакінчене речення», розгляд та аналіз конкретних життєвих ситуацій, тренінги. На її уроках створена атмосфера зацікавленості кожного учня як в індивідуальній роботі, так і в роботі всього класу, стимулює учнів до використання різноманітних способів виконання завдань на уроці, заохочує їх до самостійної роботи. Вона пропонує завдання, які передбачають виконання різних розумових операцій: синтез, порівняння, що розвивають увагу, пам'ять і логічне мислення. Створює ситуацію, в якій кожен учень, незалежно від ступеня його готовності до уроку, виявляє ініціативу, самостійність і винахідливість у вирішенні нестандартних завдань.

Труфин Наталія Петрівна намагається бути ментором для своїх учнів і спонукає їх до здорового способу життя. Практикує такі форми проведення уроків, як урок-екскурсія, тест-контроль, що дозволяє ефективно перевірити знання та набуті навички в конкретних життєвих ситуаціях.

Аналіз перевірки показав, що здобувачі освіти володіють знаннями про здоров'я та знають принципи здорового способу життя, мають навички

виживання в екстремальних ситуаціях, володіють інформацією про те, як уникнути захворюваності в різні періоди життя, як уникнути нещасних випадків, поводити себе вдома, на вулиці, в колективі та т.п.

З метою активізації пізнавальної діяльності, вчителями пропонуються випереджувальні завдання, проводяться вікторини, тестування, багатоваріантність форм різних видів діяльності.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов

6

контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів у 1-4 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- підтримати навчальний розвиток дітей;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати;
- виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Порівнюючи результати вербального оцінювання (формувального з підсумковим), можна вважати, що учнів засвоїли програмні вимоги на 100%. Вони мають уявлення про поняття в межах кожної теми, виявляють інтерес, наводять приклади відповідно обговорюваного, класифікують предмети, поняття за певними ознаками, виконують дослідницькі завдання, займаються пошуковою діяльністю, застосовують знання на практиці, збирають та аналізують інформацію тощо.

Актуальною залишається проблема застосування під час навчального процесу ефективних форм і методів навчання, зокрема інформаційно-комунікаційних технологій. Вчителі використовують готові

презентації колег, користуються ресурсами Інтернету при підготовці до уроку. Вони залучають учнів до проведення екскурсій, пошукової діяльності, що розвиває інтерес до предмета, компетентність учнів, творчі здібності. Учні створюють реклами, беруть активну участь у проведенні Тижнів знань безпеки життєдіяльності, в обласному конкурсі «Молодь обирає здоров'я» в номінації створення плакатів ЗСЖ, створенні відеороликів, малюнків пропаганди ЗСЖ. 19 листопада стали учасниками Всеукраїнської акції «Єдиного уроку ДР». В рамках перевірки викладання предмету в грудні були проведено виховні заходи до дня боротьби зі СНІДом 1 грудня (виставка інформаційних бюлетенів «Молодь проти СНІДу», перегляд відео ролика «Життя на

7

повну силу», проведені вікторини для учнів 6-8-х класів «Що треба знати про СНІД?»).

При вивченні основ здоров'я учні ведуть зошити, в яких виконують класні роботи, ведуть записи невідомих термінів, конспектують іноді за вчителем виклад нового матеріалу.

Вчителями об'єктивно оцінюється рівень знань з основ здоров'я. Педагоги використовують методику самооцінювання та взаємооцінювання, оцінки коментуються вчителем. Оцінювання здійснюється відповідно до Критеріїв. З метою перевірки рівня навчальних досягнень вчителька використовує різні види тестових завдань: різнорівневі, з однією правильною відповіддю, завдання на вирішення ситуативних задач та висловлення власної думки, використовуючи освітянські портали «На Урок» та «Всеосвіта», тест – контроль підібрані з різних методичних посібників. З метою самопізнання використовує тести на визначення типу темпераменту, культури спілкування, індивідуального фізичного здоров'я тощо. Практикує проведення практичних занять з надання домедичної допомоги при НС, запрошуючи на такі уроки шкільну медичну сестру, та визначення індивідуального фізичного здоров'я. Під час перевірки вивчалися та аналізу велися навчальні досягнення учнів з предмету «Основи здоров'я».

Результати оцінювання навчальних досягнень учнів за останню тематичну подано в таблиці:

Назва предмета	клас	Кількість учнів	високий		достатній		середній		початковий		К.з.
			К-т ь	%	К-ть	%	К-т ь	%	К-ть	%	
Основи здоров'я	5-А	27/21	4	19	17	81	-	-	-	-	8,5
	5-Б	26/20	6	30	10	50	3	15	1	5	8,2
	5-В	17/13	1	8	5	40	6	48	1	8	6,6
	6- А	21/8	2	25	3	36	2	25	1	12	6,3
	6-Б	22/19	13	63	6	32	1	5	-	-	9,6

	6-В	20/13	3	23	8	63	2	14	-	-	8,2
	7-А	23/22	7	30	10	43	5	23	-	-	7,7
	7-Б	22/16	1	6	5	31	6	38	4	25	5,6
	7-В	22/14	4	29	10	71	-	-	-	-	5,3
	8- А	20/15	6	40	4	27	4	27	1	6	8,1
	8-Б	20/10	6	60	4	40	-	-	-	-	10,2
	8-В	19/13	1	8	7	54	5	38	-	-	7,6
	9-А	17/13	-	-	4	31	5	38	4	31	5,3
	9-Б	21/11	3	27	7	64	1	9	-	-	8,3
	9-В	21/21	9	44	11	52	1	5	-	-	8,8
Всього	Всього	317/233	61	26	105	45	55	24	12	5	7,6

8

Загалом серед дітей 5-9-х класів високий рівень знань мають 26 % учнів, достатній рівень – 45 %, середній –24%,початковий рівень-5% в учнів, в яких є часті пропуски навчальних занять. Середній бал рівня знань становить 7,6, а порівнянні з річним оцінювання за останні 5 років становить 8,2бала.

Поряд з цим спостерігаються такі недоліки: при проведенні уроків переважають фронтальні форми опитування, під час оцінювання вчителі не завжди коментують виставлений бал.

Враховуючи вищесказане,

НАКАЗУЮ:

1. Вважати рівень стану викладання предмета «Основи здоров'я» в закладі достатнім.
2. Керівнику методичного об'єднання вчителів початкових класів Лучик В.О. планувати заходи щодо підвищення мотиваційної складової учнів початкової школи щодо формування навичок спостереження та дослідження.

3. Учителям, що викладають предмет «Я досліджую світ»:

3.1.Продовжити роботу з формування у здобувачів освіти необхідних ключових і предметних компетентностей відповідно до освітньої програми під час викладання предмета «Я досліджую світ».

Постійно

3.2. Стимулювати мотиваційну діяльність учнів через застосування творчих форм, методів, технологій навчання.

Постійно

3.3. Проводити індивідуальну роботу з учнями, які недостатньою мірою засвоїли програмовий матеріал.

4. Керівнику шкільного методичного об'єднання учителів художньо - естетичного циклу Бельмезі М.Г.опрацювати довідку.

До 31.01.2022

5. Учителям предмета «Основи здоров'я»:

5.1. Продовжити роботу щодо програмного, методичного та інформаційного забезпечення навчального процесу з основ здоров'я.

Постійно.

5.2.Удосконалювати форми та методи роботи з учнями на уроці, враховуючи вікові особливості та рівень підготовки чнів.

Постійно

9

5.3. Всю роботу спрямувати на розвиток в учнів мотивації дбайливого ставлення до власного здоров'я та удосконалення фізичних, соціальних, психічних і духовних чинників здоров'я.

Постійно

5.4. Використовувати на уроках диференційовані індивідуальні завдання.

5.5.Активізувати роботу щодо використання інформаційно-комп'ютерних технологій на уроках.

Постійно

5.6.Продовжити роботу щодо виявлення та підтримки обдарованих дітей, залучати їх до участі у конкурсах різних рівнів.

За потреби

5.7. Вжити дієвих заходів щодо поповнення навчально-матеріальної бази з предмета необхідною наочністю, відеопосібниками. Широко використовувати на уроках відеосюжети з телепрограм, інші переконливі відеоматеріали при вивченні окремих тем чи аналізі конкретних ситуацій

Постійно

6. Розмістити даний наказ на сайті школи та довести до відома відповідних працівників.

7. Контроль за виконання наказу покласти на ЗДНВР РотарА.М..

Директор закладу

Віталій ГАКМАН

З наказом ознайомлені:

_____Ротар АМ._____Труфин Н.П.

_____Щербань _____Томашук У.І.

